

2024 Veda Conference – VKG Speech at Swarnavalli –

Few Points from Yajurveda (TS 2.6)

1. Fundamentals of Purification अद्धिः हवीषि प्रौक्षीः – केनाप इति? –

ब्रह्मणेर्ति ब्रूयात्।

a. अद्धिर्हेव हवीषि प्रौक्षति, ब्रह्मणाऽपः।

b. आपो वै सर्वा देवताः। आपो वा इदङ्क सर्वम्।

2. Fundamentals of Sanctification तै.ब्रा.3.3.5 (देवासुरास्सँयत्ता आसन)

a. यदाज्येनान्यानि हवीष्यभिघारयति॥ 22॥ अथ केनाऽज्यमिति। सत्येनेति ब्रूयात्। चक्षुर्वै सत्यम्। सत्येनैवैन दृभि घारयति। ईश्वरो वा एषोऽन्यो भवितोः।

b. तै.सं.2.6.3 प्रजापतिः यज्ञानसृजत ... कस्मात् सत्यात् – यातयामान्यन्यानि हवीषि। अयातयाममाज्यम् इति – प्राजापत्यमिति ब्रूयात्। अयातयामा हि देवानां प्रजापतिः।

3. Prepare and Project moderately. Overwhelming and

Underwhelm will not help

a. पुरोडाशश्रपणम् –

i. त्वचञ्जलीष्व। (इत्याह – सर्वमेवैनङ्क सतनुं करोति। - यो विद्गंध.-स्स^ नैर॒त्र॒ष्टो, योऽश्वत्.-स्स^ रौद्रो, य.श्व॒त्.-स्स^ सदैव., स्तस्मा.दविदहता श्व॒त्कृत्य.स्सदेवत्वाय्,

ii. यत्क्रौञ्चमन्वाह – आसुरं तत्। यन्मन्द्रं – मानुषं तत्, यदन्तरा – सदेवं तत्। अन्तराऽनूच्यङ्क सदेवत्वाय।।

4. Claimants are discarded स्तम्बयजुर्हरणम्। तस्मान्न अभागं निर्भजन्ति।

(पृथिवि देवयजनीति त्रिभिः मन्त्रैः वेद्यां स्थापितं दर्भं छित्त्वा, पांसुरहितमुत्करे निनयेत.)

a. भागिनं निर्भजन्ति। अभागं न निर्भजन्ति।

5. Life Pension and Respect अग्नेष्वयो ज्यायाऽसो भ्रातर आसन्.... (तस्मा॑द्यदृहीतस्याऽहुतस्य बहिःपरिधि स्कन्दति, तेषा॒ न्तःद्वागुधेयः-न्ता॑नेव तेन प्रीणाति ...

6. Never lose or neglect something in your possession, in anticipation of a greater gain in future. प्राचीनवशं करोति। नाऽस्माल्लोकात् स्वेतव्यमिवेत्याहुः ... को हि तद्वेद – यद्यमुष्मिन् लोकेऽस्ति वा? नवेति।। दिक्ष्वतीकाशान् करोति – उभयोर्लोक्योरभिजित्यै।

7. Demarcation of recipients and offerings ...

- a. स्वगाकर्ता॑।
- b. तच्छँयो रावृणीमहे॥।। शँयुः बार्हत्पत्यः।

8. Random selection and Combination of Deities and Aahuti & Rituals

- a. अविधिना कृतम् – अकृतमेव भवति।
- b. तस्माद्यद्ब्राह्मणोक्तः अश्रद्धानो यजातै – शँयुमेव तस्य बार्हस्पत्यं यज्ञस्य आशीर्गच्छति।

9. Proceeds from improper acts goes to escrow account

- a. योऽपगुरातै – शतेन यातयात्
- b. यो निहनत् – सहस्रेण यातयात्
- c. यो लोहितं करवत् – यावतः प्रस्कद्य पाऽसून् संगृहात् – तावतस्संवत्सरान् पितृलोकं न प्रजानीयात् (नरके वर्त्तत) इति।। तस्माद् ब्राह्मणाय नाऽपगुरेत, न निहन्यात्, न लोहितं कुर्यात्।।